

Chambre des Représentants

SESSION 1961-1962.

5 JUILLET 1962.

PROJET DE LOI

complétant l'article 35 de la loi du 7 octobre 1886,
formant le Code rural.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA
COMMISSION DE L'AGRICULTURE ⁽¹⁾,
PAR M. JACQUES.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le projet de loi a pour but, du point de vue technique, de compléter deux articles de la loi du 7 octobre 1886 formant le Code rural :

a) l'article 35 qui détermine à quelle distance de la ligne séparative de deux héritages doit être effectuée la plantation d'arbres de haute tige, d'autres arbres et de haies vives;

b) l'article 90 qui concerne diverses contraventions aux dispositions du Code rural.

L'article unique doit donc être scindé en deux parties. Il semble que le Sénat ait par inadvertance inclu dans une seule disposition ces deux modifications. Il y a donc également lieu de lire au début de l'article premier que « l'article 35 de la loi du 7 octobre 1886 formant le Code rural est complété par les deux paragraphes suivants, le texte actuel formant le § 1 » (et non : « ... par les trois paragraphes suivants... »).

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Lefèbvre (R.).

A. — Membres : MM. Cooreman, De Nolf, Dewulf, Discry, Dupont, Gillès de Pélichy, Jacques, Loos, Vandamme (M.), Van den Eynde, Van Royen. — Baccus, Bary, Breynne, Chalmet, Cugnon, De Groote, Feyaerts, Gillis, Massart, Thys. — Lefèbvre (R.), Picon.

B. — Suppléants : M. Claeys, Mlle Devos, MM. Lavens, Mertens, Smedts, Tindemans. — Boutet, De Pauw, Hurez, Sebrechts, Van Winghe. — Martens.

Voir :

392 (1961-1962) :

- N° 1 : Projet transmis par le Sénat.
- N° 2 : Amendements.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1961-1962.

5 JULI 1962.

WETSONTWERP

tot aanvulling van artikel 35 van de wet van
7 oktober 1886, houdende het Veldwetboek.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE LANDBOUW ⁽¹⁾, UITGEBRACHT
DOOR DE HEER JACQUES.

DAMES EN HEREN,

Het wetsontwerp heeft ten doel twee artikelen van de wet van 7 oktober 1886, houdende het Veldwetboek, uit technisch oogpunt aan te vullen :

a) artikel 35, waarin wordt bepaald op welke afstand van de scheidingslijn tussen twee erven hoogstammige en andere bomen en ook levende hagen mogen geplant worden;

b) artikel 90, dat betrekking heeft op verscheidene inbreuken op de bepalingen van het Veldwetboek.

Het enig artikel moet derhalve in twee delen gesplitst worden. Het heeft er inderdaad de schijn van dat de Senaat beide wijzigingen bij vergissing in één enkele bepaling heeft opgenomen. Men moet het begin van het enig artikel dan ook als volgt lezen : « Artikel 35 van de wet van 7 oktober 1886 houdende het Veldwetboek wordt aangevuld met de twee volgende paragrafen, en de huidige tekst wordt § 1 » (en niet : « ... met de drie volgende paragrafen... »).

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Lefèbvre (R.).

A. — Leden : de heren Cooreman, De Nolf, Dewulf, Discry, Dupont, Gillès de Pélichy, Jacques, Loos, Vandamme (M.), Van den Eynde, Van Royen. — Baccus, Bary, Breynne, Chalmet, Cugnon, De Groote, Feyaerts, Gillis, Massart, Thys. — Lefèbvre (R.), Picon.

B. — Plaatsvervangers : de heer Claeys, Mej. Devos, de heren Lavens, Mertens, Smedts, Tindemans. — Boutet, De Pauw, Hurez, Sebrechts, Van Winghe. — Martens.

Zie :

392 (1961-1962) :

- N° 1 : Ontwerp door de Senaat overgezonden.
- N° 2 : Amendementen.

Votre Commission a considéré que ces modifications de pure forme, ne nécessitaient pas le renvoi du projet au Sénat.

Sur le fond, le Ministre de l'Agriculture a brièvement commenté l'économie du projet. Il a essentiellement pour but d'empêcher le reboisement de parcelles isolées en plein centre de zones de culture, ce qui entraîne de graves préjudices pour les exploitants des terres voisines. Votre rapporteur renvoie à ce sujet au rapport très précis et très complet de M. d'Aspremont-Lynden, fait au nom de la Commission d'Agriculture du Sénat. Il se bornera donc à évoquer les points particuliers qui ont été soulevés au sein de votre Commission.

1° Un membre a estimé qu'il fallait régler le problème dans le cadre de la loi du 29 mars 1962 organique de l'aménagement du territoire et de l'urbanisme. Il craint que la délimitation des zones réservées en principe à l'agriculture d'une part, et aux plantations forestières, d'autre part, ne crée des servitudes *non aedificandi*; ce qui pourrait porter gravement préjudice aux propriétaires. C'est pourquoi, il préfère que la délimitation de ces zones se fasse dans le cadre d'un plan général d'aménagement comme prévu par la loi organique.

Le même membre a proposé un amendement modifiant le deuxième alinéa de l'article unique comme suit :

« § 2. Lorsque, spontanément ou sur interpellation par le collège des bourgmestre et échevins, au moins la moitié des propriétaires ou la moitié des exploitants, possédant ou exploitant des terres sur le territoire d'une commune en font la demande, le conseil communal est tenu, dans les six mois, de nommer l'auteur chargé de l'élaboration du plan général d'aménagement, conformément aux articles 14 et suivants de la loi du 29 mars 1962.

» Le plan général d'aménagement délimitera entre autres les parties du territoire réservées en principe à l'agriculture, d'une part, et aux plantations forestières, d'autre part. »

Il suggère, comme suite logique de cet amendement, de supprimer la deuxième phrase du quatrième alinéa de l'article unique et de supprimer les alinéas 5 et 7 de cet article.

Le Ministre de l'Agriculture a répondu que la délimitation des zones et le plan général d'aménagement sont deux choses tout à fait distinctes. La délimitation prévue par le projet n'entraîne aucunement une servitude *non aedificandi*. Il demeure parfaitement loisible aux propriétaires de bâtir sur la partie réservée à l'agriculture; ce qui est désormais interdit, c'est le boisement de ces parcelles et le seul but qui est poursuivi est d'empêcher l'étouffement de ces parcelles. Bien entendu, lorsqu'ultérieurement un plan d'aménagement est établi par la commune conformément à la politique générale de l'urbanisme et de l'aménagement du territoire, celle-ci tiendra compte de ces différentes zones et intégrera celles-ci dans le plan.

C'est ce qui est d'ailleurs expressément prévu dans le texte du projet : article unique, septième alinéa (« ... le plan se substitue intégralement à la décision du conseil communal, pour autant qu'il fixe des zones réservées à l'agriculture et à la sylviculture »).

Devant cette déclaration formelle du Ministre, le membre susnommé a retiré son amendement.

2° D'autres membres se sont inquiété du fait que le projet semble se limiter à la protection des parcelles agricoles

Uw Commissie is de mening toegedaan dat deze loutere vormwijzigingen niet nodig maken dat het ontwerp terug naar de Senaat overgezonden zou worden.

Wat de grond van de zaak betreft heeft de Minister van Landbouw de strekking van het ontwerp bondig toegelicht. Het heeft vooral ten doel te beletten dat losse percelen, die in volle bouwland gelegen zijn, bebost worden, hetgeen zware schade berokkent aan de gebruikers van de aanpalende gronden. In dit verband verwijst uw verslaggever naar het beknopt en zeer volledig verslag, dat de heer d'Aspremont-Lynden namens de Senaatscommissie voor de Landbouw heeft uitgebracht. Hij zal zich derhalve beperken tot de punten, die in het bijzonder werden opgeworpen in uw Commissie.

1° Een lid was van mening dat men het probleem dient op te lossen in het raam van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw. Hij vreest dat de afbakening van percelen die, in beginsel, enerzijds aan de landbouw zijn voorbehouden, en anderzijds aan de bosaanplantingen, erfdiensbaarheden van bouwverbod zou doen ontstaan, hetgeen aan de eigenaars zware schade zou kunnen berokkenen. Daarom verkiest hij een afbakening van dergelijke percelen in het raam van een algemeen plan van aanleg, zoals dit door de organieke wet wordt bepaald.

Hetzelfde lid heeft een amendement voorgesteld, waarbij lid twee van het enig artikel als volgt wordt gewijzigd :

« § 2. Wanneer ten minste de helft van de eigenaars of de helft van de exploitanten die gronden op het gebied van een gemeente bezitten of in bedrijf hebben, het uit zichzelf of op interpellatie door het college van burgemeester en schepenen vragen, is de gemeenteraad gehouden binnen zes maanden een ontwerper te benoemen, belast met het opmaken van een algemeen plan van aanleg, overeenkomstig artikel 14 en volgende van de wet van 29 maart 1962.

» Het algemeen plan van aanleg zal onder meer de gedeelten van het grondgebied afbakenen die in beginsel eensdeels voor de landbouw en anderdeels voor de bosbouw worden bestemd. »

Als logische gevolgtrekking uit dit amendement geeft hij in overweging om de tweede zin van het enig artikel alsmede lid 5 en lid 7 van dit artikel weg te laten.

De Minister van Landbouw antwoordde dat de afbakening van de zones en het algemeen plan van aanleg twee verschillende zaken zijn. De door het ontwerp in uitzicht gestelde afbakening brengt geen enkele erfdiensbaarheid van bouwverbod met zich. De eigenaars blijven volledig vrij om te bouwen op het gedeelte dat voor de landbouw is bestemd; voortaan zal het alleen verboden zijn deze percelen te bebossen. Er wordt slechts beoogd de verstikking van deze percelen tegen te gaan. Wanneer later een plan van aanleg door de gemeente wordt opgesteld, in overeenstemming met de algemene voorschriften die op het stuk van urbanisatie en ruimtelijke ordening zullen worden uitgevaardigd, zal daarbij rekening worden gehouden met deze verschillende zones, die in het plan van aanleg zullen worden opgenomen.

Zulks wordt trouwens uitdrukkelijk bepaald in de tekst van het ontwerp : enig artikel, zevende lid (« ... het plan treedt geheel in de plaats van de beslissing van de gemeenteraad, voor zover het voor de landbouw en de bosbouw bestemde zones vaststelt »).

Gelet op deze formele verklaring van de Minister trok het hoger genoemde lid zijn amendement in.

2° Andere leden gaven uiting aan hun bekommernis omtrent het feit dat het ontwerp zich schijnt te beperken

contre les plantations *forestières*, et plus spécialement les plantations de *résineux*. Ils ont surtout insisté sur les dommages qu'occasionnent à l'agriculture les arbres de haute tige, tels que les peupliers, les canadas etc., plantés en bordure des parcelles agricoles.

Dans sa réponse, le Ministre a rappelé les distinctions nécessaires. Dans les zones réservées à l'agriculture, les plantations *forestières* sont en principe interdites. Seule une autorisation expresse du collège des bourgmestre et échevins permet de déroger à cette interdiction, mais dans ce cas, la plantation ne peut avoir lieu qu'à 6 mètres de la ligne séparative des deux héritages (au lieu de 2 mètres, selon le droit commun).

Le projet contient en outre une autre disposition, selon laquelle un arrêté royal indiquera les cours d'eau le long desquels toute plantation de *résineux* ne pourra s'effectuer qu'à une distance d'au moins 6 mètres des bords. Cette règle a pour but de protéger les cultures piscicoles de nos rivières.

Il découle donc de ces principes que les plantations en bordure de parcelles agricoles auxquelles les membres susnommés ont fait allusion, ne peuvent être considérées comme des plantations *forestières* au sens que leur donne le projet. Ces plantations ne sont donc pas interdites dans les zones agricoles, sous réserve bien entendu des dispositions de droit commun relatives à la distance, contenues dans le Code rural. Le Ministre répète que le seul but du projet est d'empêcher le reboisement intempestif, qui menace principalement la partie sud du pays et notamment les Ardennes où l'on voit augmenter dangereusement le nombre de triangles ou de rectangles de plantations *forestières* en plein centre des zones agricoles.

Si l'on suivait le raisonnement des membres susnommés, le projet entrerait même en conflit avec l'Etat, les provinces, les grosses agglomérations lorsque ceux-ci plantent des arbres le long des routes. Ce serait aller vraiment trop loin.

D'autre part, le Ministre a ajouté qu'en ce qui concerne les arbres de haute futaie auxquels les membres susnommés ont fait allusion, on ne peut oublier les obligations de droit commun auxquelles sont soumis les propriétaires. C'est-à-dire que ceux-ci ne peuvent faire des plantations d'arbres sur des terres qui ont été louées sans plantations, à moins bien entendu que le bail n'ait réservé ce droit expressément au propriétaire.

Après cet échange de vues, les membres susnommés ont déclaré qu'ils approuveraient le projet dans son principe, mais que celui-ci n'allant, selon eux, pas assez loin, ils s'abstiendraient au vote sur les §§ 2 et 3.

Ceux-ci ont donc été adoptés par 15 voix et 2 abstentions.

La deuxième disposition du projet relative à l'article 90 du Code rural et l'ensemble ont été adoptés à l'unanimité.

Le Rapporteur,
M. JACQUES.

Le Président,
R. LEFEBVRE.

tot de bescherming van de landbouwpercelen tegen de *bos-aanplantingen*, en meer bepaald tegen de aanplantingen van naaldbomen. Zij hebben vooral de aandacht gevestigd op de schade die aan de landbouw wordt berokkend door hoogstammige bomen, zoals populieren, canadas, enz., die op de rand van landbouwpercelen worden geplant.

In zijn antwoord herinnerde de Minister aan het onderscheid dat ter zake moet worden gemaakt. In de zones die voor de landbouw zijn bestemd, is het in principe verboden *bos-aanplantingen* uit te voeren. Van dit verbod mag slechts afgeweken worden bij een uitdrukkelijke vergunning van het college van burgemeester en schepenen, maar in dit geval mag het aanplanten slechts worden uitgevoerd op een afstand van 6 meter van de scheidinglijn tussen twee erven (in plaats van 2 meter, naar het gemeen recht).

Daarenboven wordt in het ontwerp nog bepaald dat een koninklijk besluit de waterlopen zal vermelden langs welke elke aanplanting van *naaldbomen* slechts op een afstand van ten minste 6 meter van de oevers zal moeten geschieden. Hiermede wordt beoogd onze rivierfauna te beschermen.

Uit deze beginselen vloeit voort dat de aanplantingen langs stukken akkergrond, waarop door genoemde leden werd gezinspeeld, niet als *bos-aanplantingen* in de zin van het ontwerp mogen worden beschouwd. Deze aanplantingen worden dus niet verboden in de landbouwzones, natuurlijk onder voorbehoud van de bepalingen van gemeen recht betreffende de afstand, die in het Veldwetboek voorkomen. De Minister herhaalt dat het ontwerp enkel ongelegen bebossing tracht te beletten, waardoor hoofdzakelijk het zuiden van het land en met name de Ardennen worden bedreigd; in deze streken neemt het aantal *bos-aanplantingen* temidden van landbouwzones gevaarlijk toe.

Indien werd ingegaan op de redenering van voornoemde leden zou het ontwerp aanleiding geven tot geschillen met de Staat, de provincies, de grote agglomeraties, wanneer deze bomen planten langs de wegen; dat zou werkelijk te ver leiden.

Anderzijds heeft de Minister eraan toegevoegd dat, wat de hoogstammige bomen betreft waarover voornoemde leden het hadden, de verplichtingen van gemeen recht, waaraan de eigenaars worden onderworpen, niet uit het oog verloren mogen worden. Dezen mogen namelijk geen *boom-aanplantingen* doen op gronden die zonder *aanplantingen* zijn verpacht, behalve natuurlijk indien dit recht de eigenaar uitdrukkelijk werd voorbehouden in het huurcontract.

Na deze gedachtenwisseling, hebben voornoemde leden verklaard dat zij het ontwerp in beginsel zouden goedkeuren, maar dat zij zich zouden onthouden bij de stemming over §§ 2 en 3, daar de strekking van het ontwerp, naar hun mening, niet ver genoeg reikt.

De artikelen worden goedgekeurd met 15 stemmen en 2 onthoudingen.

De tweede bepaling van het ontwerp betreffende artikel 90 van het Veldwetboek en het geheel werden eenparig aangenomen.

De Verslaggever,
M. JACQUES.

De Voorzitter,
R. LEFEBVRE.